

HYPERICUM 13, april 2016

Bijzondere vondsten FWT-FLORON 2015

P.F. Stolwijk & O.G. Zijlstra

Nieuw voor Nederland

- *Juncus tenuis* subsp. *dichotomus*
Recreatiegebied Hulsbeek, op kaal zand van nieuw aangelegde vijver. Determinatie door Leni Duistermaat Nationaal Herbarium Nederland. (Verloove 2016)
255-480 Oldenzaal (Andries van Renssen)

Afb. 1 *Juncus tenuis* subsp. *dichotomus*

- *Sporobolus indicus*

Een plant in grasberm.

In twee weken tijd zijn van deze grassoort drie vindplaatsen in Nederland bekend geworden, in West-Brabant, in Zeeland en dus ook in Twente. Het is aannemelijk dat er meer groeiplaatsen zijn.

244-483 Almelo, wegberm N743 (excursie FWT)

Afb. 2 *Sporobolus indicus* (foto Pieter Stolwijk)

Nieuw voor Twente

- *Cyperus congestus*

Enige planten aan maïsakker. Er zijn in Nederland twee eerdere waarnemingen gedaan, rond Amsterdam. Naar verluidt wordt de soort wel aangeplant, waarna ze zich makkelijk uitzaait. De determinatie behoeft nog bevestiging.

228-473 Markelo, Slagendijk (René de Wilde)

- *Erodium moschatum* (Muskusreigersbek)

Zes planten, waarvan drie bloeiend. NDF [Verspreidingsatlas](#) geeft nog een waarneming (Roermond).¹ De soort is vroeger veelvuldig adventief gevonden bij wolfabrieken en dergelijke.

251-484 Dulder (Igor Mavridis)

Afb. 3 *Cyperus congestus* (scan)

Afb. 4 *Erodium moschatum* (foto Igor Mavridis)

¹ In mijn herbarium (nu in Nationaal Herbarium Naturalis) kwam ik nog een collectie tegen van *Erodium moschatum*, door mij verzameld op 6 juni 1986 in Meers (L.) op de Maasoever; km-hok 178-330. (Pieter Stolwijk)

- *Caragana arborescens* (Erwtenboompje)
Een vruchtdragend exemplaar, verwilderd langs zandweg. Er zijn in Nederland drie eerdere waarnemingen gedaan, ver uiteen aan de kust (bron: NDFD [Verspreidingsatlas](#) en [Waarneming.nl](#)).
242-495 Geesteren (Corry Abbink-Meijerink)
- *Panicum dichotomiflorum* (Kale gierst)
Op NDFD [Verspreidingsatlas](#) staan nog twee Twentse vondsten. Deze stammen echter uit de tijd dat er in Nederland nog geen onderscheid werd gemaakt tussen *Panicum schinzii* (Zuid-Afrikaanse gierst) en *P. dichotomiflorum*. Bij gebrek aan herbariummateriaal is dus niet te bepalen welke van de twee soorten eerder zijn aangetroffen. Alle vondsten sindsdien betroffen *P. schinzii*.
250-482 Hengelo, Boeldershoek (Pieter Stolwijk)
245-483 Zenderen, Elhorst (Pieter Stolwijk)
- *Poa humilis* (Berijpt beemdgras)
De soort is pas onlangs in Nederland onderscheiden van *Poa pratensis* s.l. (Veldbeemdgras). Vermoedelijk zijn veel waarnemingen van *Poa pratensis* toe te schrijven aan deze soort. Zie de [discussie](#) op het forum van [waarneming.nl](#).
Het is echter op dit moment nog geheel onzeker of dit taxon in de Flora wordt opgenomen, of dat de huidige situatie blijft gehandhaafd waar de *Poa humilis*-vorm tot *Poa pratensis* s.l. wordt gerekend.
244-483 Almelo, op tal van plekken, o.a. Grote Bavinkelsweg, Bornsestraat (Pieter Stolwijk)
- *Polycarpon tetraphyllum* (Kransmuur)
Enige planten tussen straatstenen. Deze mediterrane soort is in het westen van het land al volledig ingeburgerd in stedelijk milieu.
255-472 Enschede, Rigelstraat (Wolfgang Waanders)

Afb. 5 *Polycarpon tetraphyllum* (foto Otto Zijlstra)

Afb. 6 *Conyza bonariensis* (foto Wytze Boersma)

Overige bijzonderheden

- *Conyza bonariensis* (Gevlamde fijnstraal)
Vierde km-hok. De drie eerdere waarnemingen zijn in Enschede gedaan.
Een plant op voederbult, met *Conyza canadensis* (Canadese fijnstraal) en een exemplaar van *C. sumatrensis* (Hoge fijnstraal).
236-507 Rheeze (Wytze Boersma & Andries van Rensen)

- *Conyza sumatrensis* (Hoge fijnstraal)
Achtste km-hok. Een plant op voederbult, met *Conyza canadensis* (Canadese fijnstraal) en een exemplaar van *C. bonariensis* (Gevlamde fijnstraal).
236-507 Rheeze (Wytze Boersma & Andries van Rensen)
Zevende km-hok. Twee bloeiende planten in een retentiegebiedje.
250-472 Hengelo, Boeldershoek (Pieter Stolwijk)

Afb. 7 *Fumaria capreolata* (foto Otto Zijlstra)

- *Fumaria capreolata* (Rankende duivenkervel)
Vierde km-hok. Zo'n dertig planten in hekwerk langs ruderaal terreintje.
250-477 Hengelo, H. Leefsmastraat (Gijs Haverkamp)

- *Hierochloe odorata* (Veenreukgras). Rode Lijst: kwetsbaar
Vijfde km-hok. Enkele grote populaties op het hogere deel van het talud van het Kanaal Almelo-Nordhorn. De plek was al sinds jaren bekend bij Fons Eysink (1978?) en Eddy Weeda (zie Oecologische Flora deel 5, pag. 154), maar is nooit doorgedrongen tot de database van de FWT en van FLORON.
De Werkgroep kende de soort tot nog toe alleen uit het Reest- en Vechtdal.
Dat de soort bij ons lang uit het zicht is gebleven heeft waarschijnlijk te maken met de vroege bloei.
250/251-487 Kanaal Almelo-Nordhorn (Eddy Weeda)

Afb.8 *Huperzia selago* (foto Wytze Boersma)

- *Huperzia selago* (Dennenwolfsklauw). Rode Lijst: kwetsbaar
Derde km-hok; tweede vanaf 2004.
Een plant in berkenopslag. De oudste vindplaats (245-470 Huttenveldsweg) is naar alle waarschijnlijkheid verdwenen, zoals is gebleken na uitvoerig zoeken ter plaatse door Wytze Boersma (!)
Bij Almelo (FWT-excursie: Wytze Boersma)

- *Koeleria macrantha* (Smal fakkelgras)
Zevende km-hok. Vooral in Oldenzaal enige malen aangetroffen. De soort lijkt in Twente niet erg standhoudend.
266-474 Losser, Ellermansbrug (Pieter Stolwijk)

- *Misopates orontium* (Akkerleeuwenbek). Rode Lijst: kwetsbaar
Zevende km-hok. Een plant aan zandweg en akker.
241-489 bij Almelo (Corry Abbink-Meijerink)

- *Myriophyllum alterniflorum* (Teer vederkruid). Rode Lijst: kwetsbaar

Achtste km-hok; eerste sinds 2005. Tientallen planten in ondiepe, zandige plas.

Van de voorkomens in noordoost Twente is er geen enkele teruggemeld.

234-465 O van Gelselaar (Pieter Stolwijk & Otto Zijlstra)

- *Sparganium natans* (Kleinste egelskop). Rode Lijst: bedreigd

Derde km-hok.

250-460 Haaksbergerveen (Robert Ketelaar, via Waarneming.nl)

- *Vicia lathyroides* (Lathyruswikke). Rode Lijst: kwetsbaar

Zesde km-hok. Een plant op open, zandige grond langs onverhard weggetje.

254-484 Bij Weerselo (Otto Zijlstra)

- *Vicia lutea* (Gele wikke)

Tweede km-hok. Mogelijk uitgezaaid.

229-478 O van Holten (Wytze Boersma)

- *Viola persicifolia* (Melkviooltje). Rode Lijst: bedreigd

Vijfde tot en met zevende km-hok. De soort lijkt aan een voorzichtige heropleving te zijn begonnen in diverse nieuwe natuurterreinen.

234-477 Entervenven (Jan Ligtenberg, via Waarneming.nl).

235-465 Noordijkerveld bij Neede (Pieter Stolwijk)

240-464 NO van Neede (Jacques Bielen & Jelle Hofstra)

Afb. 9 *Koeleria macrantha* foto Pieter Stolwijk)

Afb. 10 *Vicia lathyroides* (foto Otto Zijlstra)

Verwilderde tuinplanten

- *Persicaria amplexicaulis*

Eerste km-hok.

261-483 NO van Oldenzaal (Andries van Renssen)

Literatuur

HOSTE, I. & F. VERLOOVE (2016) *Juncus tenuis* subsp. *dichotomus*, lang miskend maar mogelijk sinds kort inburgerend in België. *Dumortiera* **108**: 22-29